

Explaining the Effect of Integrated Institutionalism on the Sustainable Development of the Villages in West Azerbaijan Province

Kamran Babazadeh¹ | Alirza Amirkabiri² | Mina Jamshidi Avanaki³ | Mohamad Reza Rabee Mandchin⁴

1. Department of Public Administration, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: Kamran90024@yahoo.com
2. Corresponding Author, Department of Public Administration, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: amikabirialireza@gmail.com
3. Department of Public Administration, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: Minja5ir@yahoo.com
4. Department of Public Administration, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. E-mail: Moh.rabee_mondjin@iauctb.ac.ir

Article Info

ABSTRACT

Article type:
Research Article

Article history:

Received: 23 Nov 2021

Received in revised form:
12 Feb 2022

Accepted: 13 Feb 2022

Available online: 05 April
2022

Keywords:

Sustainable Development,
Sustainable Rural
Development,
Village,
Integrated Institutionalism,
Integrated Rural
Institutionalism.

Integrated Institutionalization of Rural Development provides an effective framework for the wider interaction of worth having and being of rural institutions to implement sustainable actions in the village. This research aims to determine the effect of integrated institutionalism strategy on the dimensions of sustainable rural development. The main orientation of research is applied and quantitative research method with deductive approach of correlation descriptive type based on structural equations and survey. The analysis measure was the regional scale of the institutions development of villages in West Azerbaijan Province including the Provincial Government, the Agricultural Organization and the Housing Foundation, and the Rural Water and Sewerage Company of West Azerbaijan Province. The statistical population of the research was top and specific experts with scientific, practical and experimental backgrounds of more than five years in managerial positions and expert affairs in the institutions of region. The measurement tool is the questionnaire that convergent validity and combined reliability indicating that there is internal consistency and structural reliability. This research suggested a new institutional arrangement to improve the functioning of the rural institution. Fit indicators of structural model are desirable, so the results can be generalized to the whole statistical population. The results showed that the integrated institutionalization strategy and its fivefold have a significant positive effect on sustainable rural development. Confirming the previous models of sustainable rural development, the findings presented a new composition with new dimensions and new characteristics from the concept of integrated institutionalism, including Practice-driven, network, Governance-oriented, futuristic and value-oriented institutionalism opened to sustainable rural development. Based on an integrated institutionalism strategy, establishing close relations between the villagers and the officials in the institutions leads to exploit the village lands and improve the welfare of the villagers. Therefore, it is suggested that the authorities use the research model for sustainable rural development.

Cite this article: Kamran, B., Amirkabiri, A., Jamshidi Avanaki, M. & Rabee Mandchin, M. R. (2022). Explaining the Effect of Integrated Institutionalism on the Sustainable Development of the Villages in West Azerbaijan Province. *Geography and Environmental Sustainability*, 12 (1), 1-17. DOI: 10.22126/GES.2022.7071.2464

© The Author(s).

DOI: 10.22126/GES.2022.7071.2464

Publisher: Razi University

تبیین اثر نهادگرایی یکپارچه بر توسعه پایدار روستاهای استان آذربایجان غربی

کامران بابازاده^۱ | علیرضا امیرکبیری^۲ | مینا جمشیدی آوانکی^۳ | محمدرضا ربیعی مندجین^۴

۱. دانشجوی دکتری گروه مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران. رایانامه: Kamran90024@yahoo.com

۲. نویسنده مسئول، دانشیار گروه مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران. رایانامه: amikabirialireza@gmail.com

۳. استادیار گروه مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران. رایانامه: Minja5ir@yahoo.com

۴. استادیار گروه مدیریت دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران. رایانامه: Moh.rabiee_mondjin@iauctb.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

تاریخچه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۹/۰۲

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۱۱/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۲۴

دسترسی آنلاین: ۱۴۰۱/۰۱/۱۷

کلیدواژه‌ها:

توسعه پایدار،

توسعه پایدار روستایی،

روستا،

نهادگرایی یکپارچه،

نهادگرایی یکپارچه روستایی.

نهادگرایی یکپارچه توسعه روستایی چارچوب مؤثر تعامل وسیع‌تر ارزش داشتن و بودن نهادهای متولی روستایی برای انجام اقدامات پایداری در روستا را فراهم می‌آورد. این پژوهش باهدف تبیین اثر راهبرد نهادگرایی یکپارچه بر ابعاد توسعه پایدار روستایی اجرا شده است. جهت‌گیری اصلی پژوهش کاربردی و روش پژوهش کمی با رویکرد قیاسی از نوع توصیفی همبستگی مبتنی بر معادلات ساختاری و به‌صورت پیمایشی است. واحد تحلیل؛ مقیاس منطقه‌ای نهادهای متولی توسعه روستاهای منطقه استان آذربایجان غربی شامل استانداری، سازمان جهاد کشاورزی و بنیاد مسکن و شرکت آب و فاضلاب روستایی استان آذربایجان غربی بود. جامعه آماری پژوهش کارشناسان برتر و مشخص دارای سوابق علمی و عملی و تجربی بالای پنج سال در پست‌های مدیریتی و امور کارشناسی در نهادهای متولی توسعه روستایی در سطح منطقه‌ای استان آذربایجان غربی بود. ابزار اندازه‌گیری پرسش‌نامه است که روایی همگرا و پایایی ترکیبی حاکی از سازگاری درونی و دارای پایایی سازه است. این پژوهش یک طرح کلی نهادی جدید برای بهبود کارکرد نهاد روستایی پیشنهاد کرده است. شاخص‌های برآزش مدل ساختاری مطلوب است، بنابراین نتایج می‌تواند به کل جامعه آماری تعمیم داده شود. نتایج نشان داد راهبرد نهادگرایی یکپارچه و ابعاد پنج‌گانه آن بر توسعه پایدار روستایی تأثیر مثبت معنی‌داری دارد. یافته‌ها ضمن تأیید مدل‌های قبلی توسعه پایدار روستایی ترکیب تازه‌ای را به همراه ابعاد جدید ارائه داد و شاخصه‌های تازه‌ای از مفهوم نهادگرایی یکپارچه شامل نهادگرایی عمل‌گرایانه، نهادگرایی شبکه‌ای، نهادگرایی حکمرانی محور، نهادگرایی آینده‌نگرانه و نهادگرایی ارزش محور در عرصه توسعه پایدار روستایی گشود. بر اساس راهبرد نهادگرایی یکپارچه؛ برقراری ارتباط تنگاتنگ اهالی روستا با مسئولین در نهادها در جهت بهره‌برداری از اراضی روستا و ارتقای رفاه روستاییان منجر می‌شود. از این‌رو، توصیه می‌شود متولیان امر از مدل پژوهش برای توسعه پایدار روستایی استفاده نمایند.

استناد: بابازاده، کامران؛ امیرکبیری، علیرضا؛ جمشیدی آوانکی، مینا؛ ربیعی مندجین، محمدرضا (۱۴۰۱). تبیین اثر نهادگرایی یکپارچه بر توسعه پایدار

روستاهای استان آذربایجان غربی. *جغرافیا و پایداری محیط*، ۱۲ (۱)، ۱-۱۷. DOI: 10.22126/GES.2022.7071.2464

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه رازی

مقدمه

در مناطق روستایی، ابتکارات توسعه معمولاً با چالش‌های زیادی روبرو هستند، زیرا متخصصان باید مسیری را برای توسعه پیدا کنند که مناسب شرایط خاص محلی باشد. در این فرایند، نوع و ماهیت روابط بین جوامع محلی و دولت‌ها، سازمان‌های مدنی، کارگزاری‌های توسعه بین‌المللی برای حفظ محیط مطلوب، همچنین برای ایجاد یک سامانه اجتماعی حیاتی که همکاری و توسعه را تقویت کند، ضرورت دارد (Erdiaw & Alam, 2016). علاوه بر این، باتوجه به جنبه‌های متعدد توسعه روستایی، سیاست‌گذاران مشتاق هستند که بیشتر در مورد میزان و روند رفاه کلی در مناطق روستایی آگاهی یابند. روستاییان با انجام فعالیت‌های حرفه‌ای بر اساس همکاری و تعاون، می‌توانند سطح کارایی و وضعیت اقتصادی خود را بهبود بخشند. مشکلات روستایی متنوع و پیچیده است. یکی از مسائل اصلی سیاسی، به‌ویژه پس از ظهور جنبش‌های اجتماعی در مبارزه با ترک و تخلیه مناطق روستایی، درک عوامل محرک اصلی رشد اقتصادی و اجتماعی در مناطق روستایی است (Alonso, 2020)، بنابراین توسعه و ارتقاء فرصت‌های اقتصادی و شرایط اجتماعی به یک چالش اساسی برای توسعه روستایی تبدیل شده است. مناطق روستایی هنوز با محدودیت‌هایی مانند دسترسی ضعیف به خدمات (بهداشت، تصفیه آب، حمل‌ونقل) و فناوری (اینترنت پهن باند) روبرو هستند که ممکن است توسعه آنها را مختل کرده و تداوم آنها را به خطر بیندازد (Abreu & Mesias, 2020). به همین جهت مشکلات روستایی باید به‌وضوح درک شوند و با مداخلات سیاستی مناسب برای مقابله با آنها درمان شوند (Anyanwu, 2005).

با وجود پتانسیل روستایی و به رسمیت شناختن منابع موجود، ناتوانی سیاست‌گذاران در درک روشن مشکلات روستایی اغلب منجر به اجرای رویکردهای اشتباه یا نامناسب برای توسعه روستایی می‌شود. نتیجه این امر منجر به شکست این رویکردها در دستیابی به اهداف طراحی شده است (Hamzah, 2010)، بنابراین برنامه‌ریزی روستایی همواره از دیدگاه برنامه‌ریزان «رویکرد بالابه‌پایین» بوده است. این امر لزوماً برای شرایط منحصربه‌فرد روستایی قابل اجرا نیست. سیاست‌های توسعه مبتنی بر قرار گرفتن در معرض شرایط رقابتی بازار به احتمال زیاد منجر به استفاده ناپایدار از منابع روستایی می‌شود. روند کاهش وضعیت اقتصادی جامعه‌های روستایی، گسترش تنگدستی و بیکاری و مواردی از این‌گونه نشان می‌دهد که در عمل، برنامه‌ریزی و هدف‌های حیاتی توسعه پایدار در ناحیه‌های روستایی با دشواری روبه‌رو شده است (ثانی حیدری و همکاران، ۱۳۹۹).

در اجرای برنامه‌های توسعه روستایی، به دلیل عدم مشورت بین مجریان و دریافت‌کنندگان برنامه‌های توسعه بین آنچه اجرا شده و آنچه واقعاً موردنیاز جمعیت روستایی است، سوگیری‌های ناسازگاری وجود دارد. عدم وجود خط‌مشی روشن و منسجم و برنامه اجرایی مدون در حفاظت از میراث روستایی در رشد و توسعه کشور، دغدغه اصلی توسعه روستایی و شکاف اجرای پژوهش در این حوزه است. الگوی نهادی توسعه دقیق‌ترین و نوین‌ترین الگوی توسعه موردنظر پژوهشگران و صاحب‌نظران است. از ویژگی‌های نهادگرایی می‌توان مضمولیت جامع‌تر بازیگران و ایفاگران نقش نهادینه‌سازی در الگوی واحد، رفع نواقص و نارسائی‌های رهیافت‌ها و پارادایم‌های پیشین برشمرد. باتوجه به اهمیت و مزایا و تأثیر قابل توجه نهادگرایی بر ساماندهی امور متولیان روستایی، صرفه‌جویی هزینه‌ها، استفاده کارآمد از منابع طبیعی، استفاده بهینه از نیروی انسانی در امور روستایی؛ فقدان نهادگرایی و بی‌توجهی به روشنگری‌های الگوی کارآمد فرایند نهادگرایی با رویکرد یکپارچگی در توسعه پایدار روستایی، پیامدهای جدی جمع‌آوری داده‌های نامناسب یا نادرست برای برنامه‌ریزی توسعه، فقر و تنگدستی و هدررفتن منابع محیطی روستا، مهاجرت روستائیان، عدم سرمایه‌گذاری در مناطق روستایی را در پی دارد. از آنجاکه توسعه روستایی بخشی از توسعه کشور است، بایستی بر مشکلات متنوع و پیچیده موجود روستاها چیره گشت. این پژوهش به دنبال این امر مهم بود که اثر راهبرد نهادگرایی یکپارچه بر ابعاد توسعه پایدار روستایی را مشخص کند.

از نگاه نظری نهادگرایی یکپارچه باید گفت از نظر جغرافیایی هر مکانی تابع یک زمینه خاص نهادی مانند مجموعه خاصی از مقررات، سازمان‌ها و نهادها و همچنین روابط متقابل بین آنها است. بسته به این روابط متقابل، نهادها می‌توانند سازگار، منسجم یا مکمل باشند یا برعکس، می‌توانند نامتقارن باشند یا حتی با مقررات، بازارها و سامانه اقتصادی منطقه‌ای

رقابت کنند (Glückler & Bathelt, 2017). اعتمادآفرینان توسعه در نقش خود به‌عنوان بازیگران جمعی مشمول محدودیت‌های نهادی وسیع‌تر، اما با ظرفیت ایجاد فضایی برای شکل‌های جدید سازمان از پایین، به کانون مهم فزاینده‌ای برای تجزیه و تحلیل تجربی تبدیل شده‌اند (Clark et al., 2007).

استوریچر چهار بُعد نهادی را شناسایی کرد که با همدیگر تأثیر متقابل بر توسعه مناطق داشتند: اول؛ ارتباطات بین شبکه‌ای به‌منظور برهم زدن مرزهای موجود فناوری‌ها و بخش‌ها. دوم؛ وبگاه‌های سازمانی به‌عنوان واسطه‌هایی عمل می‌کردند که اختلاط این شبکه‌ها را تسهیل می‌کرد و در صورت شکنندگی آنها را پشتیبانی می‌کرد. سوم؛ شبکه‌های غیررسمی برای گرد هم آوردن ذی‌نفعان مختلف در اوایل مهم بود تا بتواند به‌موقع فناوری، پژوهشگران، کارآفرینان و سرمایه‌گذاران را باهم ترکیب کند. چهارم؛ استحکام و ساختار شبکه‌های رهبری نخه در پل زدن میان رهبران بخش‌های تجاری خصوصی، مقامات دولتی و جامعه مدنی و وبگاه‌های سازمانی و ارتباطات بین‌فردی و بین سازمانی به‌عنوان «حامل نهادی» یا «زیرساخت‌های رابطه‌ای» عمل می‌کند (Storper, 2018). نهادها را می‌توان به‌صورت یکپارچه با یک سامانه اقتصادی منطقه‌ای و منطبق با مسیر منطقه‌ای درک کرد؛ زیرا نهادهای تأسیس شده اغلب به‌صورت ناخودآگاه وضع می‌شوند و از آنجاکه مشاهده فعل و انفعالات اجتماعی به‌سختی امکان‌پذیر است، باید راه‌های جایگزین برای ارزیابی واقعیت نهادی یک منطقه پیدا کرد.

شبکه‌های روابط بین‌فردی و بین سازمانی ساختارهای قابل‌مشاهده الگوهای تعامل هستند و فرصتی را برای بررسی باورهای مشروع زیربنای این الگوها ارائه می‌دهند (Glückler et al, 2020). رویکردهای مربوط به خوشه‌ها و تنوع مربوط به آن نمی‌تواند توسعه منطقه‌ای طولانی‌مدت و انتقال فناوری را محاسبه کند. از آنجاکه اعتبار تجربی این رویکردها به عملیاتی شدن آنها از جمله اقدامات و رویه‌ها بستگی دارد، شواهد تجربی استنباط‌های کلی از شرایط ساختاری، مانند وابستگی، به رشد منطقه‌ای را امکان‌پذیر نمی‌کند (Fritsch et al., 2018). در نتیجه، پژوهشگران خواستار پذیرش وابستگی به مکان و زمینه‌های نهادی مسیرهای توسعه منطقه‌ای هستند (Boschma, 2017).

توسعه روستایی اساساً به دنبال یافتن راه‌هایی برای بهبود زندگی جوامع روستایی از طریق مشارکت خود مردم محلی برای برآوردن نیازهای این مناطق است (Erdiaw & Alam, 2016). با این حال، توسعه فقط به‌منظور بهبود نیست، بلکه باید پایدار نیز بماند، توسعه‌ای که نیازهای حال را برآورده سازد و برای تأمین نیازهای نسل‌های آینده باشد. توسعه پایدار که از دهه ۱۹۷۰ پارادایم غالب در مباحث توسعه‌ای شده است، رویکردها، ابزارها و روش‌های نوینی را پیشروی برنامه‌ریزی و توسعه روستایی قرار داده است و سطوح محلی و منطقه‌ای به‌عنوان سطوح فضایی مهم و قابل‌توجه به کانون‌هایی برای اجرای سیاست‌های توسعه پایدار تبدیل شده‌اند. مفهوم توسعه پایدار در حال حاضر به یک مفهوم اساسی برای توسعه جامعه جهانی تبدیل شده است. توسعه پایدار پیشرفتی است که امکان برآورده ساختن نیازهای نسل حاضر بدون قربانی کردن توانایی نسل‌های آینده برای برآوردن نیازهای خود را فراهم می‌آورد. با توجه به این امر، توسعه پایدار سرزمین‌های روستایی یک فرایند اجتماعی - اکولوژیکی - اقتصادی است. توسعه گسترده مناطق روستایی که رشد هماهنگ حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی، قومی و محیطی را تضمین می‌کند (Khomiuk et al., 2020).

دوام و پایداری ناحیه‌های روستایی با پویایی‌ها و رابطه‌های پیچیده ابعاد اقتصادی، اجتماعی و بوم‌شناختی گره‌خورده است. تا آنجا که در بسیاری از نواحی روستایی کشورهای در حال توسعه، به‌عنوان اصلی‌ترین رهیافت اقتصادی، کاهش تنگدستی، بهبود سطح زندگی و حفظ محیط‌زیست در نظر گرفته می‌شود (ثانی حیدری و همکاران، ۱۳۹۹). توسعه پایدار روستایی یک مفهوم جدیدتر است که شامل اقدامات در سطح محلی و به‌علاوه، در سطح شهرک‌های روستایی کاملاً منزوی است. توسعه پایدار روستایی فرایندی است که بر ارتقای همه‌جانبه حیات روستایی از طریق زمینه‌سازی و ترغیب فعالیت‌های متناسب با قابلیت‌ها و تنگناهای محیطی تأکید می‌کند (پازکی و صمدی‌مقدم، ۱۳۹۹). چنان‌که زیست‌پذیر کردن عرصه‌ها برای نسل‌های فعلی و آینده با تأکید بر بهبود و توسعه مداوم روابط انسانی محیطی را از مهم‌ترین هدف‌های توسعه پایدار روستایی دانسته‌اند. به گفته کوتوریس چالش کمک به کشاورزان و دیگر جمعیت روستایی برای توسعه نیازمند فناوری‌های جدید، مهارت‌های جدید، تغییر نگرش‌ها و شیوه‌ها و روش‌های جدید همکاری است (Koutsouris, 2006). این امر به نوبه خود مستلزم آن است که جمعیت روستایی به دانش اطلاعات مربوطه دسترسی داشته باشند (Erdiaw & Alam, 2016).

از نظر بن‌مایه‌های نظری ابعاد نهادگرایی یکپارچه و توسعه پایدار روستایی موارد زیر قابل ذکر است:

نهادگرایی عمل‌گرایانه: نهادگرایی مبتنی بر عمل تعامل همه‌جانبه‌تر با اندیشه نظری عملی را برجسته می‌نماید که می‌تواند دیدگاه جدیدی در مورد پدیده‌ها ایجاد کند (Gehmen, 2021). اقدام جمعی روستایی فرایند خاصی است که طی آن موضوعات (خانوارهای روستایی)، اشیاء (منابع طبیعی) و سازوکارهای نهادی (سازوکارهای انگیزشی و کنترلی) با یکدیگر تعامل دارند. تداخل بین تشخیص (شرایط بیوفیزیکی زمین، ساخت‌وساز روستایی و ویژگی‌های بازیگران در شرایط خاص) و طراحی (سازوکارهای نهادی ساخته شده توسط بشر و اعمال و تنظیم ویژگی‌ها) موجب پررنگ‌تر شدن نقش عمل‌گرایانه نهادی شده است (Wang & Tan, 2020).

نهادگرایی شبکه‌ای: با اصطلاح شبکه مردم‌هنجارهای اجتماعی را بسیج می‌کنند و باورها و نهادینه‌سازی الگوهای تعامل متناظر مشروع را تشکیل می‌دهند. باین‌حال، اندازه شبکه‌ها و ویژگی‌های توپولوژیکی خاص آنها (به‌عنوان مثال متمرکزسازی، تکه‌تکه شدن، تراکم) در تشخیص ظرفیت بازیگران منطقه‌ای برای همکاری، ایجاد دانش مشترک، پرکردن شکاف دانش و ایجاد فرصت‌هایی از دارایی‌های غیر قابل اتصال، معادل با نهادها نیست. اگرچه نهادها را نمی‌توان بدون شبکه‌های روابط اجتماعی تصور کرد، «نهادها قابل کاهش به شبکه‌های خود نیستند» (Storper, 2018). ساختار رسمی یک شبکه ممکن است معانی اجتماعی متفاوتی داشته باشد و از این‌رو، منشأ نهادی متفاوتی دارد (Lazega, 2018). آنچه مورد نیاز است مشاهده تعاملات بین مردم و استنباط از باورهای اساسی و انتظارات هنجاری مشروع است که از طریق آنها در واقع ثبات تعاملات اعمال می‌شود (Glückler et al., 2020). بسیاری از مناطق روستایی از لحاظ اقتصادی ادغام شده‌اند و در تراکم جمعیت روستایی باقی‌مانده‌اند (Hamzah, 2010).

شبکه‌ها فرصت‌های جدیدی را برای مقابله با توسعه روستایی ایجاد می‌کنند و نیاز آنها به نقش حمایتی از سوی کارگزارهای توسعه و سایر نمایندگی‌های عمومی برای ایجاد ظرفیت‌های ارتباطی بازیگران اقتصادی و جوامع روستایی را ایجاد می‌کنند.

نهادگرایی حکمرانی محور: حکمرانی را می‌توان به‌عنوان شیوه‌هایی توصیف کرد که ذی‌نفعان در ساختارها و فرایندهای سیاست‌گذاری به‌منظور تأثیرگذاری بر نتایج سیاست‌ها با یکدیگر تعامل می‌کنند. حکمرانی همچنین وسیله‌ای برای تشویق مشارکت چندسطحی در تصمیم‌گیری از طریق تمرکززدایی است. باین‌حال، به دلیل انتقاد از رویکرد سنتی، از بالا به پایین در مداخله دولت، حکمرانی خوب عموماً در بخش‌های سیاست مورد توجه قرار می‌گیرد. انتقاد از رویکردهای بالا به پایین به پیچیدگی و فاصله تصمیم‌گیری دولت مرکزی از واقعیت و نیازهای شهروندان مربوط می‌شود. علاوه بر این، شناسایی روابط قدرت بین ذی‌نفعان و نهادها می‌تواند تعیین کنند که عدم تعادل در کجا و چه عواقب و پیامدهای ناشی از نتایج سیاست وجود دارد (Yang et al., 2015). طبق گفته فوننتس (Fuentes)، سفتی و سکون ممکن است به دلیل تغییر در محیط مانع سازگاری نهادها با طرح‌های کلی کارآمدتر شود (Hamzah, 2010).

نهادگرایی آینده‌نگرانه: آینده‌نگری پاسخی خردمندانه و حکیمانه به چالش‌های پدیدآمده در پی دگرگونی‌هاست و با درک آینده می‌توان به مقابله با آینده‌ای پیچیده و نامعلوم پرداخت (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۶). در محیط سرشار از عدم قطعیت، تلاش برای پژوهش و ترسیم آینده تنها رویکردی است که احتمال موفقیت را افزایش می‌دهد آینده‌نگری مشارکتی؛ رویکردی جدید برای الهام بخشیدن به نوآوری‌های پایدار محور است (Wiener et al., 2020).

نهادگرایی ارزش محور: مفهوم اعمال ارزشی پلی را بین نظریه عمل و نظریه نهادی ارائه می‌دهد. زمینه‌های سازمانی از سازمان‌های مختلفی تشکیل شده است که ارزش‌های آنها با نظم‌های مختلف نهادی در سطح جامعه متصل است (Gehmen, 2021). کرنی و همکاران استدلال می‌کنند که باید اشتیاق مشترک برای دستیابی به اهداف مشترک، سطح بالایی از اعتماد متقابل، تمایل به همکاری، تقسیم مسئولیت، پذیرش پاسخگویی و در صورت لزوم تغییر ساختارهای اداری حاکم وجود داشته باشد (Kearney et al., 1994). انکر در مورد نحوه عملکرد بخش روستایی، محدودیت‌ها و موانع توسعه تأکید کرد که چه انگیزه‌هایی بیشترین استفاده را داشته باشد و تلاش‌های توسعه نتایج مفیدی را به بار می‌آورد. این امر نیاز فوق‌العاده‌ای به داده‌های بیشتر و بهتر ایجاد می‌کند بدون آن، شکاف بزرگی بین آنچه که اعتقاد بر مشکلات هستند و

آنچه در مورد آنها دانسته می‌شود، ادامه می‌یابد، بنابراین زمان و پول زیادی صرف تهیه برنامه‌ها و اجرای برنامه‌ها می‌شود بدون اینکه تصور روشنی از آنها وجود داشته باشد. اولانروجاو و فالولا تأکید کردند که توسعه ملی بدون تغییر موفقیت‌آمیز مناطق روستایی غیرممکن است (Olanrewaju & Falola, 2010; Hamzah, 2010).

از این رو تصور می‌شود نهادگرایی یکپارچه نقش مهمی در توسعه پایدار روستایی داشته باشد. برای نیل به هدف تعیین اثر راهبرد نهادگرایی یکپارچه بر ابعاد توسعه پایدار روستایی در روستاهای استان آذربایجان غربی، فرضیه‌های پژوهش به شرح زیر مطرح شدند.

فرضیه اصلی: راهبرد نهادگرایی یکپارچه تأثیر معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد.

فرضیه ۱: نهادگرایی عمل‌گرایانه تأثیر معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد.

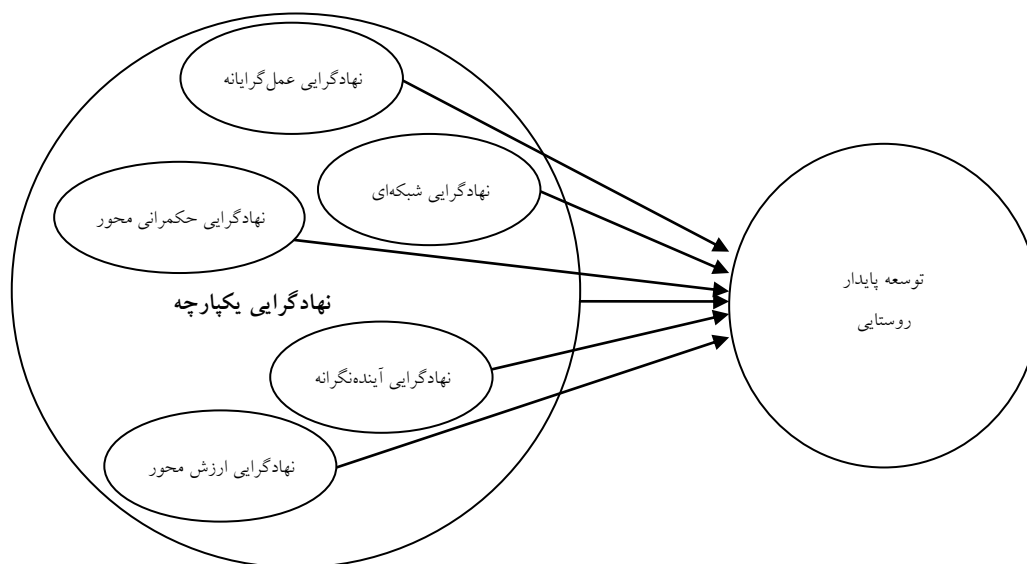
فرضیه ۲: نهادگرایی شبکه‌ای تأثیر معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد.

فرضیه ۳: نهادگرایی حکمرانی محور تأثیر معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد.

فرضیه ۴: نهادگرایی آینده‌نگرانه تأثیر معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد.

فرضیه ۵: نهادگرایی ارزش‌محور تأثیر معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد.

بر مبنای فرضیه‌های پژوهش، مدل مفهومی توسعه پایدار روستایی در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

مواد و روش

جهت‌گیری اصلی پژوهش کاربردی و روش پژوهش کمی با رویکرد قیاسی از نوع توصیفی همبستگی مبتنی بر معادلات ساختاری است که به صورت پیمایشی توسط پژوهشگر انجام شده است. واحد تحلیل؛ مقیاس منطقه‌ای نهادهای متولی توسعه روستاهای منطقه استان آذربایجان غربی شامل استانداری، سازمان جهاد کشاورزی و بنیاد مسکن و شرکت آب و فاضلاب روستایی استان آذربایجان غربی است. جامعه آماری پژوهش کارشناسان برتر و مشخص دارای سوابق علمی و عملی و تجربی بالای پنج سال در پست‌های مدیریتی و امور کارشناسی در نهادهای متولی توسعه روستایی در سطح منطقه‌ای استان آذربایجان غربی شامل معاونت هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استانداری، معاونت سیاسی امنیتی و اجتماعی استانداری، دفتر امور روستایی و شوراهای معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری، دفتر فنی، امور عمرانی و حمل‌ونقل و ترافیک معاونت هماهنگی امور عمرانی استانداری، دفتر امور بانوان و خانواده حوزه استانداری، سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان غربی، معاونت توسعه مدیریت و منابع جهاد کشاورزی، سازمان تعاون روستایی، حوزه عمران روستایی بنیاد مسکن استان، شرکت آب و فاضلاب روستایی استان آذربایجان غربی است.

برای تعیین حجم نمونه طبق نظر کلین برای تحلیل مدل‌های تازه تولید یافته می‌بایست بین ۲۰۰ تا ۴۰۰ نمونه در نظر گرفته تا امکان بررسی قدرت تبیین و پیش‌بینی متغیرهای وابسته و درون‌زا وجود داشته باشد (Kline, 2016)؛ بنابراین پژوهشگر برای رسیدن به سطح تعمیم‌پذیری نتایج حاصله از نمونه پژوهش به کل جامعه و وجود پیش‌پردازش پرسش‌نامه‌ها پس از گردآوری و نرخ بازگشت پرسش‌نامه‌ها که از طریق توزیع اینترنتی بود و از طرف دیگر بر اساس حجم منطقی نمونه مورد نیاز در مدل‌یابی معادلات ساختاری و بر مبنای تعداد نماگرهای سازه‌ها در تحلیل مسیر از فرمول زیر استفاده شد (رامین مهر و چارستاد، ۱۳۹۲، ۴۴). پس از توزیع ۲۵۰ پرسش‌نامه طبق رابطه ۱، ۲۰۰ پرسش‌نامه معتبر تحلیل گردید.

$$\text{رابطه ۱} \quad (\text{تعداد فرضیه‌ها} + \text{تعداد کل سؤالات}) \times 5 = n \text{ حداقل حجم نمونه}$$

$$n = 5 \times (45 + 5) = 250$$

ابزار اندازه‌گیری پرسش‌نامه ۴۵ گویه‌ای امیر کبیری و همکاران (۱۴۰۰) است، همان‌طور که در جدول ۱ قابل مشاهده است این ابزار شامل متغیر برون‌زا نهادگرایی یکپارچه ۲۵ سؤالی حاوی پنج خرده مقیاس نهادگرایی عمل‌گرایانه (۶ گویه)، نهادگرایی شبکه‌ای (۵ گویه)، نهادگرایی حکمرانی محور (۵ گویه)، نهادگرایی آینده‌نگرانه (۵ گویه) و نهادگرایی ارزش‌محور (۴ گویه) و متغیر درون‌زا توسعه پایدار روستایی هم همان‌طور که در جدول ۲ نشان داده شده است یک ابزار ۲۰ سؤالی حاوی چهار خرده مقیاس پایداری قانونی - اداری (۵ گویه)، پایداری فرهنگی - اجتماعی (۴ گویه)، پایداری اکولوژیکی - کالبدی (۴ گویه) و پایداری اقتصادی - صنعتی (۷ گویه) است.

جدول ۱. تعریف عملیاتی متغیرها و گویه‌های نهادگرایی یکپارچه

متغیرها	گویه‌ها
نهادگرایی عمل‌گرایانه	معماری نهادی روستا در سطح منطقه‌ای توانمندی حرفه‌ای کارشناسان نهادهای روستایی سرمایه سازی نهادی روستا ظرفیت‌سازی نهادی پایدار توسعه نهادهای متولی روستایی (شرکت‌های تعاونی روستایی) فرهنگ‌سازی پرهیز از سوءمصرف نهادی
نهادگرایی شبکه‌ای	به‌کارگیری روش‌های متنوع و نوین برقراری ارتباطات شبکه‌ای پشتیبانی شبکه‌ای همکاری بین نهادها استقرار ساختار شبکه‌ای نهادهای روستایی با قابلیت پیکربندی مجدد قابلیت پویای تکامل شبکه‌ای نهادهای روستایی سازوکارهای هماهنگی بین مسئولین اصلی شبکه در سطح منطقه‌ای
نهادگرایی حکمرانی محور	حکمرانی مشارکتی در مناطق روستایی با پیوند دادن منافع و چشم‌اندازهای متعدد شبکه‌های حکمرانی در فرامحلی کردن نهادگرایی روستایی شبکه‌های همکاری همکارانه حکمرانی برای برقراری ارتباطات مؤثر با ذی‌نفعان شکل‌گیری روند فرا حکمرانی در نهادهای منطقه‌ای حکمرانی مبتنی بر اجتماع‌های روستایی
نهادگرایی آینده‌نگرانه	آینده‌نگاری توسعه روستا نهادینه‌سازی دانش در مورد مسائل آینده از طریق فعالیت‌های مشترک استقرار سامانه‌های پشتیبانی آینده‌نگری یکپارچه‌سازی ابزارهای آینده‌نگری الکترونیکی مختلف در طی فرایند آینده‌نگری روستا آینده‌نگری مشارکتی با همکاری بین نهادی
نهادگرایی ارزش‌محور	بهبودسازی نهادها با محوریت ارزش‌های عمومی ارزش‌آفرینی شبکه‌ای بین نهادی مدیریت ارزش‌های عمومی در نهادهای روستایی توسعه گفتمان ارزش‌های هم‌آفرینی جمعی متناسب با واقعیت‌ها

جدول ۲. تعریف عملیاتی متغیرها و گویه‌های توسعه پایدار روستایی

متغیرها	گویه‌ها
پایداری قانونی - اداری	توانمندی اداری پایدار سازوکارهای اجرایی نظارتی کارآمد الگوهای سازگاری و تعامل سازمانی مدیریت انعکاسی، آگاهانه و جمعی اقدام جمعی توأمان ذی‌نفعان و متولیان
پایداری فرهنگی - اجتماعی	تعاملات همه‌جانبه منطقه‌ای فضای اجتماعی پایدار تصمیم‌گیری مشارکت محور اجتماعات منطقه‌ای توسعه سرمایه اجتماعی پایدار
پایداری اکولوژیکی - کالبدی	سرمایه زیرساختی اساسی ظرفیت‌سازی توسعه پایدار کیفیت امکانات و خدمات مدرن هم‌سازی با منابع طبیعی
پایداری اقتصادی - صنعتی	سیاست‌های اقتصاد زیستی هم رقابتی کسب‌کارها ایجاد و گسترش شغل‌های پایدار سرمایه‌گذاری مشترک اقتصادی تأمین مالی جمعی پایدار سیاست‌های حمایتی پایداری منابع درآمدزایی از منابع پایدار

روایی و پایایی شاخص‌ها و متغیرها

برای بررسی الگوی مفهومی پژوهش، از مدل‌سازی معادلات ساختاری به کمک نرم‌افزار SPSS18 و LISREL8.5 استفاده شده است. مدل‌سازی معادلات ساختاری در دو مرحله مدل اندازه‌گیری و سپس مدل ساختاری تحلیل و تفسیر شده است. بررسی مدل اندازه‌گیری نشان‌دهنده وزن‌ها و بارهای عاملی متغیرهای مکنون و مدل ساختاری بیانگر ضرایب مسیر بین متغیرهای مکنون است. در مرحله تحلیل مدل اندازه‌گیری تعیین می‌شود که آیا مفاهیم نظری به‌درستی توسط متغیرهای مشاهده شده (سؤالات پرسش‌نامه) اندازه‌گیری شده‌اند یا خیر. برای این منظور روایی و پایایی آنها بررسی می‌گردد. برای تعیین پایایی از شاخص‌های متغیر مکنون (سازه‌ها) و سازگاری درونی (پایایی سازه) و برای روایی از روایی همگرا استفاده شده است. پایایی هر یک از شاخص‌های متغیر مکنون، در مدل SEM با میزان بارهای عاملی هر شاخص مشخص می‌شود. ارزش هر یک از بارهای عاملی شاخص‌های متغیر مکنون مربوطه می‌بایست بزرگ‌تر یا مساوی ۰/۵ باشد. با بررسی شاخص‌ها مشخص گردید همه شاخص‌ها دارای بار عاملی بیش از ۰/۵ هستند. برای اندازه‌گیری پایایی سازه، از دو شاخص پایایی ترکیبی و ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. مقدار این شاخص‌ها باید بزرگ‌تر یا مساوی ۰/۷ باشد. مقدار پایایی سازه برای هر یک از متغیرهای مکنون در جدول ۳ نشان‌داده شده است.

جدول ۳. اعتبار و اطمینان‌سنجی پرسش‌نامه

متغیر	تعداد سؤال‌ها	روایی AVE	پایایی ترکیبی CR	آلفای کرونباخ
نهادگرایی یکپارچه	۲۵	۰/۷۲	۰/۷۵	۰/۸۰
نهادگرایی عمل‌گرایانه	۶	۰/۷۶	۰/۷۴	۰/۷۶
نهادگرایی شبکه‌ای	۵	۰/۷۸	۰/۸۷	۰/۸۵
نهادگرایی حکمرانی محور	۵	۰/۸۶	۰/۷۲	۰/۸۱
نهادگرایی آینده‌نگرانه	۵	۰/۷۳	۰/۷۲	۰/۸۳
نهادگرایی ارزش محور	۴	۰/۷۱	۰/۷۰	۰/۸۸
توسعه پایدار روستایی	۲۰	۰/۷۲	۰/۸۹	۰/۸۶

مقادیر میانگین واریانس‌های استخراجی برای تمامی متغیرها بزرگ‌تر از ۰/۵ است؛ بنابراین مدل اندازه‌گیری از روایی همگرایی مناسب برخوردار است. از طرف دیگر مقدار AVE متغیرهای مکنون از مقدار همبستگی آنها بیشتر است. از این رو، می‌توان بیان کرد که سازه‌ها در مدل، تعامل بیشتری با سازه‌های خود نسبت به سازه‌های دیگر دارند و روایی واگرایی مدل در حد مناسبی است.

نتایج

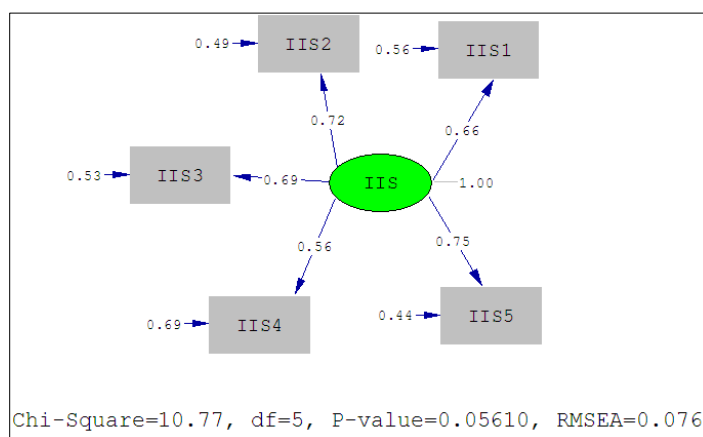
در این بخش به یافته‌های توصیفی و آزمون فرضیه‌های پژوهش پرداخته می‌شود. یافته‌های توصیفی جمعیت‌شناختی کارشناسان از نظر جنسیت، سن، تحصیلات و سابقه در جدول ۴، نشان داده شده است.

جدول ۴. توصیف مشخصات جمعیت‌شناختی کارشناسان

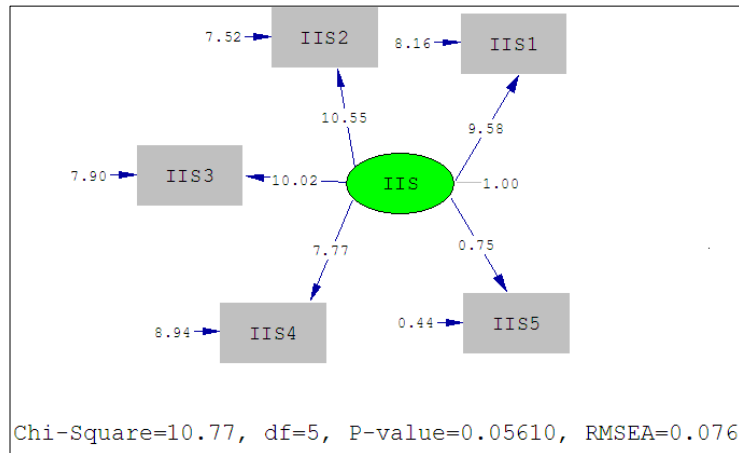
درصد فراوانی	فراوانی	جمعیت‌شناختی	جنسیت
۷۶	۱۵۲	مرد	
۲۴	۴۸	زن	
۴۶/۵	۹۳	۳۱ تا ۴۰ سال	سن
۳۵	۷۰	۴۱ تا ۵۰ سال	
۱۸/۵	۳۷	بالاتر از ۵۰ سال	
۶۴/۵	۱۲۹	لیسانس	تحصیلات
۳۵/۵	۷۱	فوق لیسانس و بالاتر	
۱۰۰	۲۰۰	بیشتر از ۵ سال	سابقه

برای آزمون فرضیه‌ها و الگوی مفهومی پژوهش، لازم است از صحت الگوهای اندازه‌گیری متغیر برون‌زا و ابعاد آن و متغیر درون‌زا اطمینان حاصل شود. یافته‌های پژوهش با رویکرد تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول با نرم‌افزار LISREL 8.5 نشان می‌دهد شاخص‌های برازش الگوهای اندازه‌گیری متغیر برون‌زا (نهادگرایی یکپارچه) و متغیر درون‌زا (توسعه پایدار روستایی) از صحت اطمینان لازم برخوردار هستند و الگوهای اندازه‌گیری طبق جدول ۵ مناسب و کلیه اعداد و عامل‌های الگو معنادار است. شاخص کای دو بهنجار یا نسبی که از تقسیم ساده مقدار کای دو بر درجه آزادی محاسبه می‌شود و یکی از شاخص‌های عمومی در محاسبه شاخص‌های برازش است، در بازه مطلوب کمتر از ۳ قرار دارد. مقدار RMR ریشه میانگین مجذور باقیمانده نیز کمتر از ۰/۰۵ است. مقدار RMSEA نیز کمتر از ۰/۰۸ است. مقدار برازش AGFI و GFI شاخص‌های برازندگی نیز به ترتیب بیشتر از ۹۰ درصد است که مقادیر مطلوبی هستند.

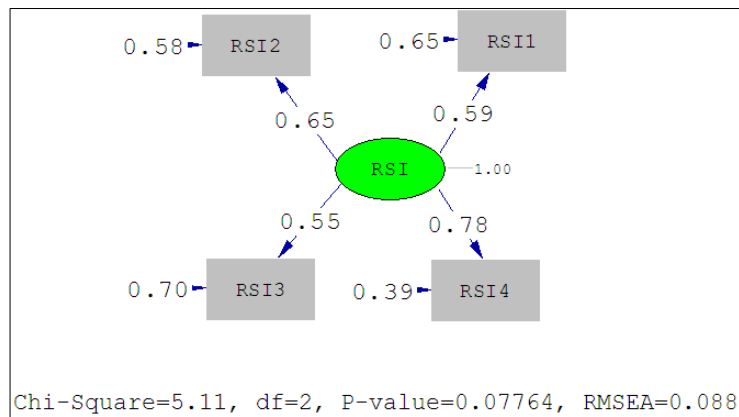
در شکل‌های ۲ و ۳، IIS: نهادگرایی یکپارچه؛ IIS₁: نهادگرایی عمل‌گرایانه؛ IIS₂: نهادگرایی شبکه‌ای؛ IIS₃: نهادگرایی حکمرانی محور؛ IIS₄: نهادگرایی آینده‌نگرانه و IIS₅: نهادگرایی ارزش‌محور است. در شکل‌های ۴ و ۵، RSI: توسعه پایدار روستائی؛ RSI₁: پایداری قانونی - اداری؛ RSI₂: پایداری فرهنگی - اجتماعی؛ RSI₃: پایداری اکولوژیکی - کالبدی و RSI₄: پایداری اقتصادی - صنعتی است.

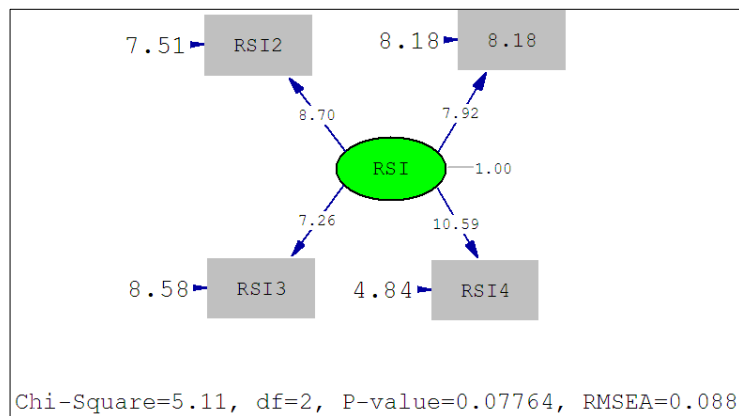
شکل ۲. ضرایب معناداری مدل اندازه‌گیری نهادگرایی یکپارچه

شکل ۳. ارزیابی برازش مسیر بر اساس آماره t -valu مدل اندازه‌گیری نهادگرایی یکپارچه

شکل ۴. ضرایب معناداری مدل اندازه‌گیری توسعه پایدار روستایی

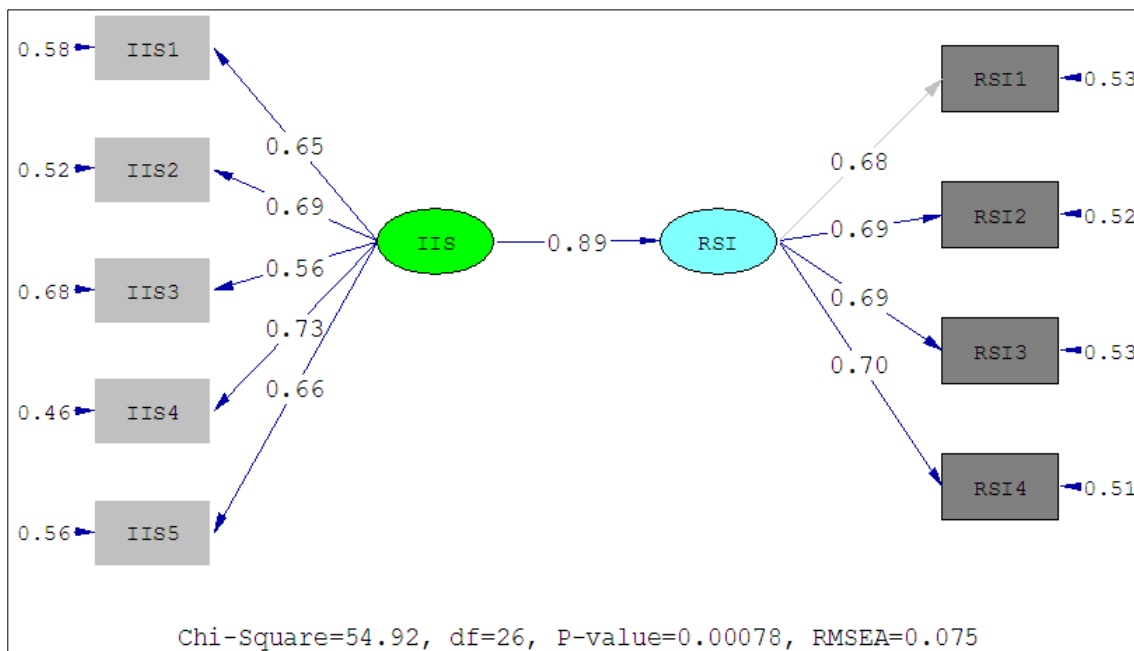

شکل ۵. ارزیابی برازش مسیر بر اساس آماره t -valu مدل اندازه‌گیری توسعه پایدار روستایی

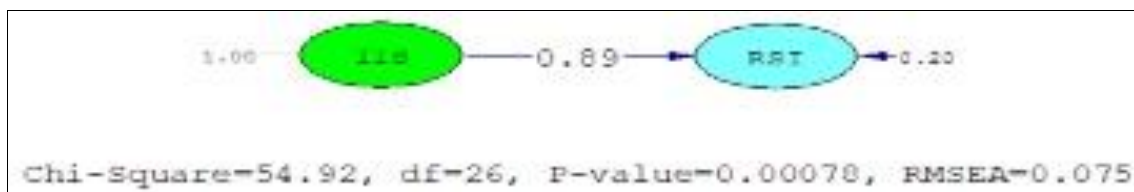
جدول ۵ شاخص‌های برازش مدل‌های اندازه‌گیری (تحلیل عاملی مرتبه اول)

شاخص‌ها	نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی (χ^2/df)	ریشه دوم میانگین خطای برآورد (RMSEA)	شاخص نیکویی برازش (GFI)	شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI)	ریشه میانگین مجذور باقیمانده (RMR)
مدل اندازه‌گیری نهادگرایی یکپارچه	۲/۱۵	۰/۰۷	۰/۹۸	۰/۹۴	۰/۰۳
مدل اندازه‌گیری توسعه پایدار	۲/۵۵	۰/۰۸	۰/۹۹	۰/۹۴	۰/۰۳

بنابراین این دو مدل اندازه‌گیری نهادگرایی یکپارچه و توسعه پایدار روستایی، مدل اصلی پژوهش را تشکیل می‌دهند. این مدل‌ها، دو مدل تحلیل عاملی تأییدی هستند که حمایت داده‌های نمونه‌ای از آنها، راه را برای آزمون مدل ساختاری پژوهش و در نتیجه آزمون فرضیه‌های پژوهش هموار می‌سازد. پس از اطمینان از قابل قبول بودن متغیرهای پژوهش، آزمون الگوی مفهومی پژوهش از طریق الگوی معادلات ساختاری به کمک نرم‌افزار لیزرل برآورد شد (شکل‌های ۶ و ۷).

شکل ۶. ضرایب مسیر در حالت استاندارد سازه‌های پژوهش

شکل ۷. ارزیابی برازش مسیر الگوی ساختاری پژوهش

جدول ۶ نشان می‌دهد شاخص کای دو بهنجار در بازه مطلوب کمتر از ۳ قرار دارد. مقدار RMR ریشه میانگین مجذور باقیمانده نیز کمتر از ۰/۰۵ است. مقدار RMSEA نیز کمتر از ۰/۰۸ است. مقدار برازش GFI و AGFI شاخص‌های برازندگی نیز به ترتیب بیشتر از ۹۰ درصد است؛ بنابراین شاخص‌های نیکویی برازش مطلوب و حاکی از تأیید مدل پژوهش است.

جدول ۶. شاخص‌های برازش مدل ساختاری

شاخص‌ها	نسبت مجذور خی دو به درجه آزادی (X^2/df)	ریشه دوم میانگین خطای برآورد (RMSEA)	شاخص نیکویی برازش (GFI)	شاخص نیکویی برازش تعدیل شده (AGFI)	ریشه میانگین مجذور باقیمانده (RMR)
مدل ساختاری توسعه پایدار روستایی متأثر از نهادگرایی یکپارچه	۲/۱۵	۰/۰۷	۰/۹۸	۰/۹۴	۰/۰۳

نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های پژوهش طبق جدول ۷ نشان داد نهادگرایی یکپارچه و ابعاد پنج‌گانه آن بر توسعه پایدار روستایی تأثیر مثبت معنی‌داری دارد.

جدول ۷. نتایج حاصل از آزمون مدل پژوهش

متغیرها	ضریب مسیر	T	میزان تأثیر	تأیید یا رد فرضیه
نهادگرایی یکپارچه ← توسعه پایدار روستایی	۰/۸۷	۹/۱۳	مثبت معنادار	تأیید
نهادگرایی عمل‌گرایانه ← توسعه پایدار روستایی	۰/۴۵	۶/۶۰	مثبت معنادار	تأیید
نهادگرایی شبکه‌ای ← توسعه پایدار روستایی	۰/۶۷	۵/۷۰	مثبت معنادار	تأیید
نهادگرایی حکمرانی محور ← توسعه پایدار روستایی	۰/۶۴	۶/۶۹	مثبت معنادار	تأیید
نهادگرایی آینده‌نگرانه ← توسعه پایدار روستایی	۰/۵۹	۶/۹۴	مثبت معنادار	تأیید
نهادگرایی ارزش محور ← توسعه پایدار روستایی	۰/۶۲	۵/۸۶	مثبت معنادار	تأیید

بحث

باتوجه به اهمیت نهادگرایی یکپارچه در توسعه پایدار روستایی، هدف پژوهش سعی در بررسی جامع مفهوم توسعه پایدار روستایی از زاویه دید نهادگرایی یکپارچه بود. رویه‌های نهادی بر مدیریت مناطق روستایی تأثیر می‌گذارد. از آنجا که مطالعات گسترده‌ای در مورد نهادگرایی در زمینه توسعه پایدار روستایی انجام نشده است. در این پژوهش در مدل معادلات ساختاری تأثیر متغیر برون‌زا؛ نهادگرایی یکپارچه بر متغیر درون‌زا؛ توسعه پایدار روستایی با استفاده از الگوها و چارچوب نظری و ابعاد متنوع و متمایز از مدل‌های پیشین، با آزمون و اعتباریابی مدل مفهومی پژوهش نقش مثبت نهادگرایی یکپارچه در بهبود توسعه پایدار روستایی آشکار شد.

مبانی نظری و ادبیات پژوهش تبیین‌کننده این است که توسعه روستایی از دیباچه نظری توسعه پایدار صرفاً شاخص‌های پایداری را در مناطق روستایی شناسایی و مشخص کرده‌اند. متغیرهای محدودی در پژوهش‌های پیشین در رابطه با توسعه پایدار روستایی به چشم می‌خورد که از جمله آنها می‌توان به سرمایه اجتماعی، نقش نیروی انسانی، توسعه از نگاه اقتصادی، نقش دهیاری‌ها، توانمندی‌های محیطی و توسعه کالبدی سکونتگاه‌های روستایی و متنوع‌سازی فعالیت‌های اقتصادی، نهادهای خرد مالی و توانمندسازی زنان، مؤسسات اجتماعی روستایی اشاره کرد.

در این پژوهش سعی شد به سؤالات اساسی مطرح شده توسط اندیشمندان نهادگرایی نوین در فرایند نهادگرایی و نگاه جامع در مورد نهادینه‌سازی پایداری در بسترهای جدید تجربی نهادینه‌گرایی یکپارچه در روستا پاسخ داده شود و با تبیین مدلی جامع و کارآمدتر بتوان متغیرهای مؤثر در آن را شناساند. وجه متمایز مدل تبیین شده نسبت به چارچوب‌های موجود در مورد نهادگرایی این است که در چارچوب‌های موجود فقط عوامل توسعه پایدار توجه شده است در حالی که در پژوهش حاضر علاوه بر توجه به آن، هم‌زمان کوشیده است به اکثر مؤلفه‌های مؤثر در فرایند نهادگرایی روستایی و نهادینه‌سازی پایداری توجه شود و از این رو سعی کرد گامی در پیوند نظریه نهادگرایی و عمل توسعه پایدار روستایی بردارد. نتایج پژوهش نشان داد به کارگیری شاخصه‌های نهادگرایی یکپارچه بر توسعه پایدار روستایی مؤثر و کارآمد خواهند بود.

نتایج آزمون فرضیه اصلی نشان داد نهادگرایی یکپارچه تأثیر مثبت معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد. این نتیجه با نتایج مطالعه پاکانا و همکاران در بررسی نهادهای خرد مالی و توانمندسازی زنان در مناطق روستایی از دید اقتصادی به صورت مفهومی هم‌تایی دارد (Pakkanna et al., 2020). هورلینگ و کانماسو، صرفاً به بررسی توسعه پایدار و سیاست در مناطق روستایی پرداخته‌اند (Horlings & Kanemasu, 2015). پژوهش پالوج (۱۳۹۸) نشان داد که نسبت الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت بر توسعه پایدار روستایی در سطح ملی تأثیر مثبت و معنی‌دار دارد. پژوهش‌های امینی‌نژاد و زنده بودی (۱۳۹۷) و کریمی و احمدی‌وند (۱۳۹۳) صرفاً شاخص‌های توسعه پایدار روستایی را در سطح منطقه‌ای شناسایی کرده‌اند که نتیجه این پژوهش با آنها هم‌تایی دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت در پژوهش‌های مشابه رابطه متغیر نهادگرایی یکپارچه با توسعه پایدار روستایی بررسی نشده و ابعاد تازه نهادگرایی یکپارچه یافت نشد. مفهوم نهادگرایی یکپارچه برای نخستین بار در این پژوهش با ابعاد جدید؛ نهادگرایی عمل‌گرایانه، نهادگرایی شبکه‌ای، نهادگرایی حکمرانی محور، نهادگرایی آینده‌نگرانه و نهادگرایی ارزش‌محور دستاورد تازه‌ای را در عرصه توسعه پایدار روستایی به ارمغان آورد.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه ۱ نشان داد نهادگرایی عمل‌گرایانه تأثیر مثبت معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد. نتایج مطالعات ابراهیم‌زاده آسمین و همکاران (۱۳۹۸) اشتغال پایدار در سطح محلی را تبیین کرده و رومیانی و همکاران (۱۳۹۷) پایداری مسکن روستایی در سطح محلی را تحلیل کرده‌اند که نتایج مطالعاتی‌شان نشان داد که اشتغال پایدار در سطح محلی و پایداری مسکن روستایی در سطح محلی از عوامل اثرگذار در توسعه پایدار روستایی است. مرادی مسیحی و طالبی (۱۳۹۶) صرفاً شاخص‌های توسعه پایدار روستایی با توجه به ظرفیت بالقوه روستا را شناسایی کرده‌اند و احمدوند (۱۳۹۳) تأثیر دهیاری‌ها بر توسعه پایدار روستایی را بررسی کرده است. در تبیین این یافته همگونی در سطح محلی در پژوهش‌های قبلی بیان شده است و شاخص‌های تازه حاصل از یافته پژوهش می‌تواند به توسعه پایدار روستایی کمک کند.

نتایج به‌دست‌آمده از آزمون فرضیه ۲ نشان داد؛ نهادگرایی شبکه‌ای تأثیر مثبت معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد. هم‌راستا با نتایج مطالعات پیشین قربانی و همکاران (۱۳۹۹) و پالوج (۱۳۹۸) بازنگری و تمرکز بیشتر بر مشارکت ذی‌نفعان و خبرگان روستایی و نقش مهم سرمایه اجتماعی در تغییرات سطح توسعه پایدار در حوزه‌های روستایی مشاهده می‌شود. وان تویجور و همکاران صرفاً مؤسسات اجتماعی روستایی را مورد بررسی قرار دادند (Van Twuijver et al., 2020). رکن‌الدین افتخاری و همکاران (۱۳۹۴) الگوی فضایی سرمایه اجتماعی در توسعه پایدار روستایی را ارائه دادند. رومیانی و همکاران (۱۳۹۴) اثرات سرمایه اجتماعی بر روی توسعه پایدار را به نتیجه رسیدند. سالاری سردری و همکاران (۱۳۹۳) نقش سرمایه اجتماعی در توسعه پایدار محلی را نشان دادند؛ بنابراین تبیین یافته‌های حاصل بیانگر این است که شاخص‌های جدید حاصل از یافته پژوهش می‌تواند در تحقق توسعه پایدار روستایی کمک کند.

نتایج آزمون فرضیه ۳ نشان داد؛ نهادگرایی حکمرانی محور تأثیر مثبت معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد. یافته‌های پژوهش شفيعی ثابت و میرواحدی (۱۳۹۸) نقش نیروی انسانی و مشارکت روستاییان و توانمندسازی روستاییان در فراگرد توسعه پایدار روستایی و پژوهش مهدوی و شمس‌الدینی (۱۳۹۲) نقش مشارکت همه‌جانبه روستاییان و توانمندی‌های محیطی در توسعه پایدار نواحی روستایی را نشان داد. پورطاهری و نقوی (۱۳۹۱) با بررسی توسعه کالبدی سکونتگاه‌های روستایی با رویکرد توسعه پایدار به ارتباط بسیار کم‌رنگ بین رویکردهای پایدار و توسعه کالبدی رسیدند. تبیین این یافته بیانگر شاخص‌های جدیدی است که می‌توانند در توسعه پایدار روستایی مؤثر و مفید و سازنده باشند.

نتایج آزمون فرضیه ۴ نشان داد؛ نهادگرایی آینده‌نگرانه تأثیر مثبت معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد. نتایج مطالعات قبلی جوان و همکاران (۱۳۹۰) نقش متنوع‌سازی فعالیت‌های اقتصادی در توسعه پایدار روستایی را نشان داده است و شایان و همکاران (۱۳۹۶) نقش مهم سرمایه‌گذاری در روستا را به نتیجه رسیده‌اند. اسدی محل‌چالی و پیر بابایی (۱۳۹۷) صرفاً راهبردهای توسعه پایدار در سطح منطقه‌ای را تبیین کرده است. احمدی و سجادی (۱۳۹۱) فقط مؤلفه‌های بازدارنده توسعه پایدار روستایی را شناسایی کرده‌اند و یاری حصار و همکاران (۱۳۹۶) شاخص‌های توسعه پایدار روستایی از جنبه‌های گوناگون با تمرکز بر شهرک صنعتی را شناسانده‌اند. به‌منظور تبیین این یافته، بر شاخص‌های نوین احصاء شده؛ در تحقق توسعه پایدار روستایی تأکید می‌گردد.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه ۵، نشان داد؛ نهادگرایی ارزش محور تأثیر مثبت معنی‌داری بر توسعه پایدار روستایی دارد. این نتیجه هم‌راستا با پژوهش گریگوری و همکاران (Gregory et al., 2020) است که با بررسی کارآفرینی کشاورزی، پشتیبانی عمومی و توسعه پایدار، نقش نهادهای عمومی را آشکار کرده است. ابریشمی و همکاران (۱۳۹۸) توسعه صنعتی بر پایه خلاقیت را نشان داده است. در تبیین این یافته معیارهای سنجشی بدیع می‌توانند توسعه پایدار روستایی را تحقق بخشند.

نتیجه‌گیری

این پژوهش باهدف تعیین اثر راهبرد نهادگرایی یکپارچه بر ابعاد توسعه پایدار روستایی اجرا شد. در این پژوهش مدلی بدیع برای توسعه پایدار روستایی تبیین شده است. این مطالعه استدلال می‌کند که رویه‌های نهادی موجود مانعی برای تحقق مؤثر وظایف سازمان‌ها است و یک طرح کلی نهادی جدید برای بهبود کارکرد نهاد روستایی پیشنهاد کرده است. یافته‌ها ضمن

تأیید مدل‌های قبلی توسعه پایدار روستایی تأثیر ابعاد تازه نهادگرایی یکپارچه را بر مؤلفه‌های جدید توسعه پایدار روستایی؛ پایداری قانونی - اداری، پایداری فرهنگی - اجتماعی، پایداری اکولوژیکی - کالبدی و پایداری اقتصادی - صنعتی ارائه داد و شاخصه‌های جدیدی از مفهوم نهادگرایی یکپارچه شامل نهادگرایی عمل‌گرایانه، نهادگرایی شبکه‌ای، نهادگرایی حکمرانی محور، نهادگرایی آینده‌نگرانه و نهادگرایی ارزش‌محور بر عرصه توسعه پایدار روستایی گشود. شاخص‌های نیکویی برآزش و برآزندگی مدل ساختاری و ضریب مسیر تأثیرگذاری متغیرها معنی‌داری و مطلوب به‌دست آمده است، بنابراین نتایج می‌تواند به کل جامعه آماری تعمیم داده شود.

از دستاوردهای پژوهش، کاربردهای ضمنی و پیشنهادی‌های اجرایی زیر برای اشاعه نهادگرایی یکپارچه روستا استخراج می‌شوند: با اشتراک‌گذاری دانش و حوزه‌های تخصصی نهادگرایی در جهت افزایش دید متولیان توسعه روستایی شبکه همکارانه در سطح منطقه‌ای گسترانده شود. در راستای تأثیرگذاری و تأثیرپذیری فرایند نهادگرایی روستایی در خلال توسعه کشور سیاست‌گذاری ساختار شبکه‌ای نهادینه‌سازی و به مرحله اجرا درآید. مستندسازی تجربیات نهادینه‌سازی پایداری در روستاها معیارها و شاخص‌های جدیدی در اختیار کارشناسان خبره قرار خواهد داد تا در دستور کار امر سیاست‌گذاری‌های توسعه روستایی قرار دهند. بر اساس مدل پژوهش اثربخشی عملکرد نهادهای روستایی سنجش و مورد بررسی قرار گیرد. بسترها و زمینه‌های ایجاد نهادهای جدید متناسب با هر منطقه روستایی فراهم گردد. مدیران بخش روستایی به دانش‌آفرینی و اشاعه علم و کاربرد نهادگرایی روستایی برانگیخته شوند. نظارت مبتنی بر شبکه‌های نهادی روستا موجب صرفه‌جویی‌های هزینه‌ای زیاد و سرمایه‌گذاری‌های مناسب‌تر و کارآمدتر در هر منطقه روستایی خواهد شد. توانمندی‌های فردی و محیطی در جهت توسعه نهادی ارتقاء یابد. تکامل هم‌زمان و چندجانبه فی‌مابین نهاد روستایی و سایر ساختارهای سازمانی در سطح منطقه‌ای تحقق یابد و استمرار امر نهادینه شدن و نهادینه‌سازی و نهادگرایی سرلوحه کارشناسان روستایی قرار گیرد. باتکیه بر امر یک‌پارچه‌گرایی، یکپارچگی اطلاعات روستایی با انباشت اطلاعات در سامانه‌های اطلاعاتی در هر منطقه روستایی اثربخش باشد. امر پایداری در جنبه‌های مختلف معیشت روستائیان با نگاه آینده‌نگرانه مورد توجه فزاینده قرار گیرد. با مشروعیت یافتن نهادگرایی، توسعه آینده روستاها تضمین و متناسب و هم‌زمان با توسعه کشور و هم‌راستا با آن ادامه خواهد یافت؛ بنابراین توصیه می‌شود متولیان امر از مدل پژوهش برای توسعه پایدار روستایی استفاده نمایند.

منابع

- ابراهیم‌زاده آسمین، حسین؛ ابراهیم‌زاده، عیسی، پایدار، ابوذر (۱۳۹۸). برنامه‌ریزی توسعه اشتغال پایدار روستایی با رویکرد PRA مبتنی بر مدل هفت سرمایه (موردشناسی: روستای بغداد شهرستان نیک‌شهر). *فصلنامه پژوهش‌های روستایی*، ۱۰(۳)، ۵۱۱-۵۲۵.
- ابراهیمی، سعید؛ طاعی کلاشمی، زهرا؛ حاج‌بند، مسعود؛ مرادی، داریوش (۱۳۹۶). تدوین ساختار مناسب آینده‌پژوهی در شهرداری اصفهان. *فصلنامه آینده‌پژوهی مدیریت*، ۲۸(۱۱۱)، ۶۷-۶۸.
- ابریشمی، حمید؛ بیدرام، رسول؛ ماجد، وحید؛ بخشایش، الهام (۱۳۹۸). امکان‌سنجی توسعه پایدار روستایی از طریق توسعه صنایع خلاق (مورد مطالعه: صنایع دستی روستاهای منتخب استان اصفهان). *روستا و توسعه*، ۲۲(۸۸)، ۵۱-۶۹.
- احمدوند، مصطفی (۱۳۹۳). بررسی تأثیر دهیاری‌ها بر توسعه پایدار روستایی در شهرستان بویراحمد. *فصلنامه روستا و توسعه*، ۱۷(۳)، ۲۳-۴۲.
- احمدی، فاطمه؛ سجادی، اشرف (۱۳۹۱). بررسی مؤلفه‌های بازدارنده توسعه پایدار روستایی از دیدگاه کارشناسان. *مجله پژوهش‌های ترویج و آموزش کشاورزی*، ۵(۳)، ۶۹-۸۰.
- اسدی محل‌چالی، مسعود؛ پیربابایی، محمدتقی (۱۳۹۷). راهبردهای توسعه پایدار در مناطق روستایی با استفاده از تکنیک AHP (مورد مطالعه: روستاهای واقع در آران و بیدگل، کاشان و نطنز). *جغرافیا و توسعه*، ۵۰، ۹۵-۱۰۸.
- امیرکبیری، علیرضا؛ بابازاده، کامران؛ جمشیدی آوانکی؛ مینا؛ ربیعی مندجین، محمدرضا (۱۴۰۰). *طراحی و تبیین مدل توسعه پایدار روستایی با تأکید بر الگوی نهادگرایی*. رساله دکتری، مدیریت دولتی، خط‌مشی‌گذاری عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.
- امینی‌نژاد، غلامرضا؛ زنده‌بودی، یاسر (۱۳۹۷). ارزیابی شاخص‌های توسعه پایدار روستایی در استان بوشهر (مورد مطالعه: شهرستان

- تنگستان، فصلنامه روستا توسعه، ۷۱ (۴)، ۲۸-۱.
- پازکی، معصومه؛ صمدی مقدم، شیرین (۱۳۹۹). تحلیل نقش مدیریت مبتنی بر حکمروایی خوب در توسعه پایدار روستایی (مورد مطالعه: دهستان فیلستان، شهرستان پاکدشت). *فصلنامه جغرافیا و توسعه*، ۵۸، ۹۳-۱۱۲.
- پالوج، مجتبی (۱۳۹۸). نسبت الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت و توسعه پایدار روستایی. *برنامه‌ریزی و آمایش فضا*، ۲۳، ۱۴۵-۱۶۸.
- پورطاهری، مهدی؛ نقوی، محمدرضا (۱۳۹۱). توسعه کالبدی سکونتگاه‌های روستایی با رویکرد توسعه پایدار (مفاهیم، نظریه‌ها، راهبردها). *مسکن و محیط روستا*، ۱۳۷، ۵۳-۷۰.
- ثانی‌حیدری، علیرضا؛ دانشور کاخکی، محمود؛ شاهنوشی، ناصر؛ صبحی‌صابونی، محمود (۱۳۹۹). تحلیل اثرگذاری‌های اعتبارات خرد بر مؤلفه‌های توسعه پایدار روستایی: به‌کارگیری رهیافت رگرسیون جورسازی بر پایه نمره تمایل و الگوریتم بوت‌استرپ. *اقتصاد کشاورزی*، ۱۴ (۱)، ۵۱-۹۳.
- جوان، جعفر؛ علوی‌زاده، سید امیرمحمد؛ کرمانی، مهدی (۱۳۹۰). نقش متنوع‌سازی فعالیت‌های اقتصادی در توسعه پایدار روستایی (مورد مطالعه: شهرستان سمیرم). *جغرافیا (فصلنامه علمی - پژوهشی انجمن جغرافیای ایران)*، ۹ (۲۹)، ۱۷-۴۳.
- رامین‌مهر، حمید؛ چارستاد، پروانه (۱۳۹۲). روش تحقیق کمی با کاربرد مدل‌سازی معادلات ساختاری (نرم‌افزار لیزرل). تهران: ترمه.
- رکن‌الدین افتخاری، عبدالرضا؛ محمودی، سمیرا؛ غفاری، غلامرضا؛ پورطاهری، مهدی (۱۳۹۴). تبیین الگوی فضایی سرمایه اجتماعی در توسعه پایدار روستایی مورد: روستاهای استان خراسان رضوی. *فصلنامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی*، ۴ (۱)، ۸۷-۱۰۷.
- رومیانی، احمد؛ سجاسی قیداری، حمدالله؛ منصور، خیرالنسا (۱۳۹۷). تحلیل ساختاری - کارکردی مسکن روستایی با رویکرد توسعه پایدار (مورد مطالعه: دهستان رومشگان شرقی، شهرستان کوه‌دشت). *مسکن و محیط روستا*، ۱۶۲، ۵۵-۷۰.
- رومیانی، احمد؛ عنابستانی، علی‌اکبر؛ ولایی محمد (۱۳۹۴). تحلیلی بر اثرات سرمایه اجتماعی بر روی توسعه پایدار روستایی دهستان رومشگان غربی شهرستان کوه‌دشت. *فصلنامه علمی - پژوهشی فضای جغرافیایی*، ۱۵ (۵۲)، ۹۷-۱۱۵.
- سالاری سردری، فرضعلی؛ بیرانوندزاده، مریم؛ علیزاده، سید دانا (۱۳۹۳). نقش سرمایه اجتماعی در توسعه پایدار محلی (مورد مطالعه: سکونتگاه‌های شهری و روستایی منطقه عسلویه). *هویت شهر*، ۱۹ (۱)، ۷۷-۸۸.
- شایان، حمید؛ رومیانی، احمد؛ دهبان‌زاد، اکبر؛ روشنایی، حامد (۱۳۹۶). سرمایه‌گذاری خانوادگی با منشأ شهری؛ راهبردی برای توسعه پایدار روستایی (مورد مطالعه: دهستان صائین قلعه شهرستان ابهر). *مجله جغرافیا و توسعه ناحیه‌ای*، ۱۵ (۳)، ۲۱-۴۴.
- شفیعی ثابت، ناصر؛ میرواحدی، نگین‌سادات (۱۳۹۸). واکاوی تأثیرات رویکرد برنامه‌ریزی در توانمندسازی روستاییان در فراگرد توسعه پایدار روستایی (مورد مطالعه: شهرستان‌های ری و پاکدشت). *فصلنامه برنامه‌ریزی منطقه‌ای*، ۹ (۳۳)، ۸۷-۱۰۴.
- قربانی، علی؛ عنابستانی، علی‌اکبر؛ شایان، حمید (۱۳۹۹). تحلیل فضایی اثرگذاری سرمایه اجتماعی بر تغییرات سطح توسعه پایدار در حوزه‌های روستایی (مورد مطالعه: شهرستان بجنورد). *فصلنامه علمی - پژوهشی برنامه‌ریزی فضایی (جغرافیا)*، ۱۰ (۱)، ۲۸-۱.
- کریمی، فرزاد؛ احمدی‌وند، مصطفی (۱۳۹۳). وضعیت‌سنجی و اولویت‌بندی شاخص‌های توسعه پایدار در مناطق روستایی (مورد مطالعه: بخش مرکزی شهرستان بویراحمد). *پژوهش‌های روستایی*، ۵ (۳)، ۶۶۳-۶۹۰.
- مرادی مسیحی، وراز؛ طالبی، مانی (۱۳۹۶). تحلیل ساختاری شاخص‌های توسعه پایدار روستایی مورد: دهستان‌های شهرستان صومعه‌سرا. *فصلنامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی*، ۶ (۳)، ۱۶۵-۱۸۰.
- مهدوی، مسعود؛ شمس‌الدینی، علی. (۱۳۹۲). تحلیلی بر نقش توانمندی‌های محیطی در توسعه پایدار نواحی روستایی (مورد مطالعه: بخش مرکزی شهرستان رستم). *فصلنامه جغرافیایی سرزمین*، ۱۰ (۳۹)، ۱۹-۳۶.
- یاری حصار، ارسطو؛ بوچانی، محمدحسین؛ محمدی، زهرا (۱۳۹۶). ارزیابی نقش شهرک صنعتی البرز در شاخص‌های توسعه پایدار. *مجله پژوهش و برنامه‌ریزی روستایی*، ۳ (۱۹)، ۷۸-۵۹.

References

- Abreu, I., & Mesias, F. J. (2020). The assessment of rural development: Identification of an applicable set of indicators through a Delphi approach. *Journal of Rural Studies*, 80, 578-585.
- Abrishami, H., Bidram, R., Majed, V., & Bakhshayesh, E. (2020). The Feasibility Study of Sustainable Rural Development through the Development of Creative Industries: A Case Study of Handicrafts in Selected Villages of Isfahan Province. *Village and Development*, 22(4), 51-69 (In Persian).
- Ahmadi, F., & Sajjadi, A. (2013). Investigating the components hindering sustainable rural

- development from the perspective of experts. *Journal of Agricultural Extension and Education Research*, 3 (19), 80-69 (In Persian).
- Ahmadvand, M. (2018). Analyzing the Impact of Rural Municipality Administrations (RMAs) on Rural Sustainable Development in Boyer-Ahmad County of Iran. *Village and Development*, 17(3), 23-42 (In Persian).
- Alonso, G. (2020). *España Vacía: Cuando el Confinamiento Aísla Aún Más Las Zonas Rurales*. Expansi'ón.
- Amininejad, G., & Zendehtoodi, Y. (2019). Assessing the Indicators of Rural Sustainable Development in Bushehr Province of Iran: A Case Study of Tangestan County. *Village and Development*, 21(4), 1-28 (In Persian).
- Amirkabiri, A., Babazadeh, K., Jamshidi Avanki, M., & Rabi'i Mandjin, M R. (2021). *Designing and explaining the model of sustainable rural development with emphasis on the model of institutionalism*. PhD Thesis, Public Management, Public Policy, Islamic Azad University, Central Tehran Branch (In Persian).
- Anyanwu, J. C. (2005). Rural Poverty in Nigeria: Profile, Determinants and Exit Paths. *African Development Review*, 17, 435-60.
- Asadi Mahal Chali, M., & Pirbabaee, M. (2018). Sustainable Development Strategies in the Rural Areas by AHP Technique (Case study: Rural Areas of Aran-Bidgol, Kashan and Natanz). *Geography and Development Iranian Journal*, 16 (50), 95-108 (In Persian).
- Boschma, R. (2017). Relatedness as driver of regional diversification: A research agenda. *Regional Studies*, 51, 351-364.
- Clark, D., Southern, R., & Beer, J. (2007). Rural governance, community empowerment and the new institutionalism: A case study of the Isle of Wight. *Journal of Rural Studies*, 23 (2), 254-266.
- Ebrahimi, S., Ghatei Kalashami, Z., Hajbandeh, M., Moradi, D. (2018). Designing the suitable futures studies structure in Isfahan municipality. *Future study Management*, 28 (111), 67-78 (In Persian).
- Ebrahimzadeh Asmin, H., Ebrahimzadeh, I., & Paidar, A. (2019). Planning for Sustainable Rural Livelihoods Us-ing the PRA Approach Based on Seven Capital Model (Case Study: Baghdan Village in Nikshahr County). *Journal of Rural Research*, 10 (3), 508-525 (In Persian).
- Erdiaw-Kwasie, M. O., & Alam, K. (2016). Towards understanding digital divide in rural partnerships and development: A framework and evidence from rural Australia. *Journal of Rural Studies*, 43, 214-224.
- Fritsch, M., Obschonka, M., Wyrwich, M., Gosling, S. D., Rentfrow, P. J., & Potter, J. (2018). Regionale Unterschiede der Verteilung von Personen mit unternehmerischem Persönlichkeitsprofil in Deutschland – ein Überblick [Regional variation in the distribution of individuals with an entrepreneurial personality in Germany: An overview]. *Raumforschung und Raumordnung*, 76, 65-81.
- Fuentes, G. A. (1998). Middlemen and Agents in the Procurement of Paddy: Institutional Arrangements from the Rural Philippines. *Journal of Asian Economics*. 9 (2), 1-18.
- Gehman, J. (2021). *Searching for values in practice-driven institutionalism: Practice theory, institutional logics, and values work*. In *On practice and institution: Theorizing the interface*. Emerald Publishing Limited.
- Ghorbani, A., Anabestani, A., Shayan, H. (2020). Spatial Analysis of the Impact of Social Capital on Changes in Sustainable Development in Rural Areas (Case Study: Bojnourd County). *Spatial Planning*, 10 (1), 1-28 (In Persian).
- Glückler, J., & Bathelt, H. (2017). *Institutional context and innovation*. In H. Bathelt, P. Cohendet, S. Henn, & L. Simon (Eds.), *The Elgar companion to innovation and knowledge creation: A multidisciplinary approach*. Cheltenham: Edward Elgar.
- Glückler, J., Punstein, A. M., Wuttke, C., & Kirchner, P. (2020). The 'hourglass' model: An institutional morphology of rural industrialism in Baden-Württemberg. *European Planning Studies*, 28 (8), 1554-1574.
- Gregory Blanco, R., López-Canto, L. E., Sanagustín-Fons, M. V. & Martínez-Quintana, V. (2020). Agroecological entrepreneurship, public support, and sustainable development: The case of

- rural Yucatan (Mexico). *Land*, 9 (11), 1-24.
- Hamzah, I. (2010). *Effective Institutional Arrangement in Rural Development: Malaysia*. MLitt(R) thesis.
- Horlings, L. G., & Kanemasu, Y. (2015). Sustainable development and policies in rural regions; insights from the Shetland Islands. *Land Use Policy*, 49, 310-321.
- Javan, J., Alavizadeh, S A M & Kermani, M. (2011). The role of diversification of economic activities in sustainable rural development (Case study: Semirom city). *Geography, Iranian Geographical Society*, New Volume, Ninth Year, 29, 43-17 (In Persian).
- Karimi, F., & Ahmadvand, M. (2014). Status Assessment and Prioritization of Indicators for Sustainable Development in Rural Areas (The Case of Central District of Boyer-Ahmad County). *Journal of Rural Research*, 5(3), 663-690 (In Persian).
- Kearney, B., Boyle, G., Walsh, J. (1994). *EU LEADER I in Ireland: evaluation and recommendations*. Department of Agriculture, Food and Forestry, Dublin.
- Khomiuk, N., Bochko, O., Pavlikha, N., Demchuk, A., Stashchuk, O., Shmatkovska, T., & Naumenko, N. (2020). Economic modeling of sustainable rural development under the conditions of decentralization: a case study of Ukraine. Scientific Papers. Series: Management, *Economic Engineering in Agriculture and Rural Development*, 20(3), 317-332.
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling (4th ed)*, New York, NY: Guilford Press.
- Koutsouris, A., 2006. ICTs and rural development: beyond the hype. *J. Ext. Syst.* 22 (1), 46-62.
- Lazega, E. (2018). Networks and institutionalization: A neo-structural approach. *Connections*, 37, 7-22.
- Mahdavi, M., Shamasodini, A. (2013). An Analysis on the Role of Environmental Capabilities on Sustainable Development of Rural Regions (Case: Central District of Rostam County). *Territory*, 10 (39), 21-38 (In Persian).
- Moradi M, & Talebi, M. (2018). Structural Analysis of Sustainable Rural Development Indicators Case: Sumehsara County Villages. *Journal of Space Economics and Rural Development*, 6 (3), 180-165.
- Olanrewaju, S.A., & Falola, T. (1992). *Rural Development Problems in Nigeria*. Avebury, Aldershot.
- Pakkanna, M., Rasulong, I. & Akhmad, S. I. W. (2020). Microfinance Institutions And Women Empowerment: Evidence In The Rural Areas Of Tangerang, Indonesia. *International Journal of Scientific and Technology Research*, 9(2), 3994-3999.
- Paluj, M(2019). The Ratio of the Islamic-Iranian Model of Sustainable Rural Development and Planning, *Space Planning and Planning*, 23, 168-145 (In Persian).
- Pazoki, M., Shikhi, D., Samadi Mogadam, S. (2020). Analysis of the role of governance based on good governance in sustainable rural development(Case study: Filestan District, Pakdasht Township). *Geography and Development Iranian Journal*, 18(58), 93-112 (In Persian).
- Portaheri, M. & Naghavi, M R. (2012). Physical development of rural settlements with a sustainable development approach (concepts, theories, strategies). *Housing and Rural Environment*, 137, 70-53 (In Persian).
- Raminmehr, H. & Charstad, P. (2017). *Quantitative research method using structural equation modeling (LISREL software)*. Tehran: Termeh.
- Rokneddin Eftekhari, A., Mahmoodi, S., Ghaffari, G., Pourtaheri, M. (2015).The explanation of spatial pattern of social capital with respect to sustainable rural development - case: villages of Razavi Khorasan. *Serd.* 4 (11), 87-107 (In Persian).
- Romiani, A., Anabestani, A., & Walai, M. (2019). An Analysis of the Effects of Social Capital on Sustainable Rural Development in the Western Romeshgan Village of Koohdasht County, *Journal of Geographical Space*, 15 (52), 115-97.
- Roumiani, A., Shayna, H., Dehbanzadeh, A., Roushanai, H. (2018). Family Investment with Strategic Urban Origin for Sustainable Rural Development: A Case Study of Sain Qaleh Rural District - Abhar County. *Journal of Geography and Regional Development*, 15(2), 21-44 (In Persian).

- Salari Sardari, F., Beyranvandzadeh, M. & Alizadeh, D. (2014). Comparative Evaluation of the Role of Social Capital in Regional Sustainable Development (Case Study: Urban and Rural Settlements in South Pars (Assalouyeh)). *Hoviatshahr*, 8(19), 77-88 (In Persian).
- Sani Heidary, A., Daneshvar Kakhki, M., Shanoushi, N., Sabouhi Sabouni, M. (2020). Analysis of the Effect of Microcredit on Rural Sustainable Development Components: Application of Propensity Score Regression Approach and Bootstrap Algorithm. *Agricultural Economics*, 14(1), 47-87 (In Persian).
- Shafiee Sabet, N., & Mir Ahadi, N. S. (2019). Analysis of the effects of planning approach in empowering villagers in the process of sustainable rural development (Case study: Rey and Pakdasht counties). *Regional Planning Quarterly*, 9 (33), 104-87.
- Shayan, H., Romani, A., Dehbanejad, A., & Roshnai H. (2018). Urban investment of urban origin; A Strategy for Sustainable Rural Development (Case Study: Sain Qaleh Village, Abhar County). *Journal of Geography and Regional Development*, 15 (3), 44-21.
- Storper, M. (2018). Regional innovation transitions. In J. Glückler, R. Lenz, & R. Suddaby (Eds.), *Knowledge and institutions*, 197-225.
- Van Twuijver, M. W., Olmedo, L., O'Shaughnessy, M., & Hennessy, T. (2020). Rural social enterprises in Europe: A systematic literature review. *Local Economy*, 35(2), 121-142.
- Wang, R., & Tan, R. (2020). Patterns of rural collective action in contemporary China: An archetype analysis of rural construction land consolidation. *Journal of Rural Studies*, 79, 286-301.
- Wiener, M., Gattringer, R., & Strehl, F. (2020). Collaborative open foresight-A new approach for inspiring discontinuous and sustainability-oriented innovations. *Technological Forecasting and Social Change*, 155, 319-370.
- Yang, A. L., Rounsevell, M. D., Haggett, C., & Wilson, R. M. (2015). Recentralisation through regionalisation in the implementation of Rural Development Policy in Scotland. *Journal of Environmental Planning and Management*, 58(9), 1666-1689.
- Yarihesar, A., Bouchani, M., Mohammadi, Z. (2017). Assessment the Role of Alborz Industrial City in the Rural Sustainable Development Indicators. *Journal of Research and Rural Planning*, 6(3), 59-78 (In Persian).

